

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorelj
Mala lista. Naslov: Mali list, Trieste, ca-
sella centro 37. — Urad: via Imbriani 9-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BEROČ.

POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5
L., četrt leta 3 L. — IZVEN ITALIJE
celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

MALI LIST

TEDENIK ZA NOVICE IN PLOK.

CENA OGLASOV IN OBJAV
Za 1 cm višine v 1 številu

Postale

LAJEJSKO KNJIŽARNO
Plovnik vsaka beseda
z dodatno besedo: mastno 40 st. beseda: z
VELIKIMI ČRKAMI 50 st. beseda. Pri
stalnem oglaševanju primeren popust.

Mali koledar.

Petek, 15. aprila: Veliki petek.
— Sobota, 16.: Velika sobota. —
Nedelja, 17.: Velika noč. Vstaje-
nje J. Kr. — Ponedeljek, 18.: Va-
likonočni ponedeljek. — Torek,
19.: Leon; Ema. — Sreda, 20.: Marcellin;
Teodor. — Četrtek, 21.: Anzelm; Bruno;
državni praznik. — Petek, 22.: So-
ter in Kaj.

MALE NOVICE

Odlikovanje.

Mussolini je izročil grofu Betlemu,
ogrskemu ministrskemu predsedniku,
visoko italijansko odlikovanje, namreč
red sv. Mavricija in Lazarja. To se je
zgodilo ob priliki podpisa prijateljske
pogodbe med Italijo in Mažarijo.

Prosta luka.

Iz poznejših razlag in objav je razvid-
no, da se prosta luka v Trstu in na Reki
ne bo raztegnila na mesto v tem smislu,
da bi meščanstvo uživalo iz tujine dope-
ljano blago brez carine. Glede draginje
bo torej ostalo vse pri starem. Carinske
svoboščine bodo raztegnjene samo na in-
dustrijska podjetja, ki delajo za izvoz. O
tem, komu in kako se to dovoli, bo odlo-
čevalo ministrstvo.

De Pinedo.

Slavni letalec de Pinedo, ki je z aero-
planom preletel Atlantski ocean, Južno
Ameriko in del Severne, imel je nezgodo,
ko je pristal na nekem jezeru. Ko so na-
livali bencin, je nekdo po neprevidnosti
(ali nalašč?) vrgel gorečo žveplenko na
kraj, koder se je počel bencin. Letalo je
bilo naenkrat žrtev plamena. De Pinedo
je takoj brzojavil Mussoliniju in ta je brž
odposlal drugo letalo, na katerega po-
gumni letalec čaka v Njujorku, da od tam
zopet povzame svoj let, koder je bil na-
menjen.

Smrtne obsodbe.

Proti albanskemu vladarju Ahmedu
begu Zogu je precejšen odpor med pre-
bivalstvom. Odkar je Zogu na vladi je
že mnogo nasprotnikov obsodil na smrt.
Tudi neki mlad katoliški duhovnik je
bil obošen letos, dasi je do kraja zatrje-
val svojo nedolžnost. Sedaj se zopet po-
roča, da je bilo na smrt obsojenih 15
oseb, na večletno ječo po 321 oseb, vse
iz političnih razlogov.

Fašizem v tržaški deželi.

Navedemo nekatere fašistovske odbo-
re, nedavno potrjene od Deželne zveze.
Mile: tajnik Feliks Gessi, odborniki:
Alfred Telò, dr. Albert Fakin, Fran Ma-
rini, Evgen Gerwin. Divača: t. Peter
Palandri, odb.: Ludvik Leskovič, Angel
Rocca, Alban Massalin, Filip Robiglio.
Zavljje: t. Jordan Tellini, odb.: Alojzij
Sedino, Amadej Marin, Robert Cantoni,
Marij Blažut, Henrik Pipan. Št. Peter
na Krasu: t. Aleš Rubatto, odb.: Al-
bert Evangelisti, Al. Ronchi, Al. Scocca,
Kvirin Slega, Fran Rebec. Košana: t.
Marko Premru, odb.: Ivan Kovač, Lenart
Florio, Viktor Kastelic, Jos. Volk. Niko-
laj Scocinaro. Prestranek: t. Julij
Tonila, Humbert Flego, Alfred de Tom-
masi, Renat Battistoni, Umberto Berni,
Fran Albanese. Za tajnika v Zgoniku
je imenovan Josip Coscio.

Novi svetilnik.

Novi morski svetilnik na Greti pri
Trstu bodo slovesno prižgali dne 24.
maja, na obletnico, ko je Italija začela
vojsko pred 12 leti.

Iz Argentine.

Izseljenci, doma iz reške dežele, pošil-
jajo srčne pozdrave in velikonočna
voščila. Vičič Rudolf, Iskra Fran, Špilar
Fran, Matija Roze, Viktor Roze, Jakob
Roze, Marko Šugar, Karel Petrič, Jožef
Zgrabič.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želimo iz celega srca vsem dragim
prijateljem, sotrudnikom, dopisnikom,
naročnikom in bravcem, vsem Sloven-
cem doma in na tujem.

Uredništvo in uprava.

Iz Belgije.

Vairchat, 4. aprila. Vesele velikonočne
praznike voščimo sorodnikom in znancem
ter našemu prijatelju Malemu listu, ki
nam prinaša redno novice iz naših kra-
jev. — Mislim si, kako lepi bi bili praz-
niki, ko bi bil doma pri svojcih. Tukaj
bodo žalostni. Tukaj niso ljudje, da bi
se ljubili in da bi praznike spoštovali;
nas pa sploh zavidiyo. Reči moram, da
se kruh težko služi in v veliki nevarno-
sti, ker delamo v premogovnikih globoko
pod zemljo; vživamo vedno slab zrak in
dosti vročine. Zaslužimo 40-50 frankov, ali
če to izmenjamo v naš denar, dobimo
komaj polovico te svote. Pozdravel Ra-
fael Hvala, Bate; Rafael Murovec, Fran
Pavšič, Jožef Pavšič, Janez Šuligoj, Jožef
Šuligoj, Stanko Šavli iz Lokovca; Žbora
Alojzij, Madoni; Fabijan Alojzij, Fabijan
Rudolf, Suta; Mlinar Andrej, Zajec Janez,
Simonič Anton, Lapanje Fran, Dole-
Idrija.

Pomladansko neurje.

Ponoči od 11. na 12. aprila smo v
Trstu opazovali močno bliskanje. Slišal
se je tudi grom. Dasi tukaj ni bilo hu-
dega, prihajajo pa poročila od drugod o
snežnih zemetih, plazovih in naliyih.
Hudo je divjalo na Trentiskem. Nalivi
in toča so znatno znižali temperaturo,
zlasti v gorskem svetu, kjer je zapadel
visok sneg. S prelaza Presoliana jav-
ljajo, da je divjal tamkaj silen snežen
metež in je sneženi plaz s hriba Visolo
razdejal kakih 60 metrov ceste. Peščem
je bil začasno onemogočen prehod.

Huda nevihta je bila nad mestom Tu-
rinom v Piemontu.

Ponoči od 12. na 13. aprila pa je pa-
dala toča po Krasu. Veliko škodo je na-
redila zlasti okoli Dutovelj, kakor so
povedali popotniki, ki so se tam čez vo-
zili z vlakom. Trti je odbilo mlade po-
ganjke, tako da bo ostala brez zelenja.
Sodra je ležala kar na debelo po tleh.

Važna pridobitev za gluhoneme.

V Zagrebu so naredili poskus, kako
vplivajo glasovi, ki prihajajo potom elek-
tričnih valov brez žice na gluhoneme.
Uspeh je bil presenetljiv. Od 115 gluho-
nemih, ki sicer nič se slišijo, jih je 110
slišalo vse, kar je prihajalo potom ra-
dija: govor, petje, godbo, celo ploskanje
ljudi. Vtis na gluhoneme, ki še nikdar
v življenju niso slišali ne človeškega
glasu niti godbe, je bil čudovit. Nekateri
so se smejali, drugi jokali, tretji so od
začudenja kar obstali. Tako je radij
največja dobrota za gluhoneme.

V proslavo sv. Frančiška.

Tržaški škofjski odbor za proslavo
Frančiškove sedemstoletnice priredi pod
častnim vodstvom tržaškega škofa roma-
nje v Asizi, Rim in Firence. Vsi stroški
— vožnja v III. razredu, hrana in pre-
nočišče II. razreda — so proračunjeni na
450 L. Romanje bo koncem poletja.

Žganje v kanal.

Stara malopridna šega je bila, da so
vojaški novinci prišli prvokrat z doma
v kasarno pijani, da jih je bilo usmi-
ljenje gledati. V Jugoslaviji se vojaška
oblastva ostro bore zoper to grdobjo.
Ko so se letos novinci iz Slovenije zgri-
njali v Ljubljano, da od tam odidejo v
daljne kraje, bilo je manj pijanih kakor
nekdanje čase; tisti pa, ki so se pijani
predstavili, bodo kaznovani pri regimen-
tu. Vojaško oblastvo je tudi pregledalo
novincem kovčke; skoraj pri vsakem so
našli steklenico žganja. Vse to žganje
so feldvebelni izlili v kanal ter stekle-
nice napolnili v vodo (jočite, oj šnopsar-
ji!). Pri dolgotrajnem prevozu so se
namreč dogajale vsled pijače razno-
vrstne nerodnosti, neprilike in celo nez-
gode. Voda je pa bolj pametna.

Dva velika.

V Sarajevu vzbuja veliko pozornost go-
spodinj, ki prihajajo na trg kupovat ži-
vila, zakonska dvojica, ki je postavila na
cirkuškem trgu stojnico ter prodaja raz-
no kramarsko blago. Možicelj je Srb ter
je visok 60 cm, njegova žena, Dalmatin-
ka, je 10 cm višja od njega. Pritlikavca
delata seveda izborne kupčije, kljub te-
mu, da ju motijo pri tem radovedne žen-
ske z raznovrstnimi vprašanji.

Tam za turškim gričem...

Se nekoliko dlje proti vzhodu, namreč
na Kitajskem je še vedno velika nevar-
nost, da se vname vojna z velesilami.
Poleg neštivilnih bojnih ladij, imajo ve-
lesile pripravljeno tudi pehoto. An-
gleži so odposlali v zadnjem času eno
pohotno brigado v Šangaj.

»Lijak«.

V Italiji izhaja šaljivi list »Il Travaso«
(»Lijak za vlivanje pameti v glavo«.) List
je fašistovski. Sedaj se čuje, da je fran-
coska vlada prepovedala temu listu pot
v Francijo. Je menda preveč smešil
francoske reči.

Visoko odlikovanje.

Slovenski poslanec v Belgradu, Smo-
dej, je dobil od rumunskega kralja vi-
soko odlikovanje: »Commandeur de la
Couronne de Roumanie«. Smodej je bil
pri sestanku Male antante na Bledu
predsednik časninarske konferenc. Od-
likovanje je dobil v priznanje svojega
časninarskega delovanja ob tisti priliki.

Slepota med divjimi kozami.

V švicarskih Alpah je med divjimi ko-
zami izbruhnila skrivnostna bolezen,
vsled katere koze oslepljajo. Lovci so že
ponovno opazili, kako živali z največjo
previdnostjo hodijo za svojim vodjo. Ži-
vinozdravski urad se je pričel za bolezen
zanimati in skuša dognati vzroke.

Velika jata.

Italijanski listi prinašajo vest, da je
Jugoslavija v Franciji pri tovarni Bre-
guet naročila 120 zrakoplovov. Če bi se
hkratu peljali po zraku, to bi bila jata...

OPOMBE

Važnost katoliškega tiska.

Izdajatelj katoliškega lista »Pittsburgh
Catholic« je izjavil javno, da je najvaž-
nejša naloga vsakega katoličana, da ima
vsaka hiša vsaj en in sicer katoliški čas-
sopis. Škof v Pittsburgu je dejal, da pri-
naša branje katolištvu nenaklonjenih,
in torej veri skrito sovražnih časopisov
— veri in Cerkvi več škode, kot resnično
krivoverstvo. Ne pozabimo!

ZANIMIVOSTI.

Premakljiva fara.

Škof Amigo v Southwartu v Ameriki
je določil posebnega duhovnika Dudleja
ter mu poveril nalogo, da raztresene
kraje, kjer ni katoliške župnije, redno
obiskuje z avtomobilom. V njem so vse
potrebne cerkvene stvari, zadnji del av-
tomobila pa se na poseben način dvigne,
da sliči glavnemu oltarju zasilne kape-
le. Verniki so svoje »tekoče župnije«, zelo
veseli.

Cvetlica in cigareta.

Mednarodni tatovi so se domislili dveh
novih zvijač, kako dobiti žrtve na vlaku.
Ena je zvijača s cigareto, druga z rožo.

Zvijača s cigareto je prav prebrisana:

Vesel, da si se znašel v vagonu v po-
polnoma praznem oddelku, se udobno
nasloni na svojem sedežu in se nemo-
teno uda svojim mislim in načrtom. Pa
ti pride od nekod docela neznan, fin
človek, ki se dela strašno vpljudnega, bolj
kot je navada in potrebno, ter si koncem
koncev celo dovoli, da ti ponudi cigare-
to. Če sprejmeš, si izgubljen. Zakaj ci-
gareta vsebuje močno omamno sredstvo.
V nekaj minutah te zajame trden spa-
nec. In ko se spet zaveš, lahko ugotoviš,
da — ni več tvoje listnice, pa tudi nez-
nanca ne, ki je medtem že zdavnaj kje
izstopil...

Podobno je s cvetlico. Tokrat pa pri-
sede k dami, ki sameva v kupeju, ele-
ganten gospod finih manir. Ponudi ji
rožo. Narkotično sredstvo, ki je roža z
njim napojena, učinkuje takoj. Zakaj
kako držati rožo v rokah, ne da bi te
zamikalo, poduhati njen vonj?... Po-
tem pa se tudi ta dama znajde sama,
pa brez denarja in draguljev, ne da bi
se bila mogla niti najmanj braniti ali
klicati na pomoč...

Pariški izvošček.

Amerikanec je prišel v Pariz pa si ga
je hotel ogledati. Stopi v kočijo pa se
popelje po mestu. Spotoma seve izpra-
šuje izvoščka o tem in onem.

»Kako se imenuje ta zgradba?«

»Cerkev de la Madeleine.«

»Ho! Prav čedno!«

Amerikanec se zamisli in nenadno
vpraša: »Kako dolgo so jo zidali?«

Kočijaž zdaj malomarno zmaje z ra-
meni ter odgovori na slepo srečo: »Tri
leta.«

»Ho! V Ameriki bi jo bili postavili v
treh mesecih.«

Kočija drdra naprej in privozi mimo
opere.

»Ho!« pravi Amerikanec. »Prav lepo!
Kako dolgo so jo gradili?«

Kočijaž, užaljen v svojem narodnem in
parižanskem ponosu, hoče Amerikanca
potlačiti: »Tri mesece.«

»Ho! V Ameriki bi bili rabili tri tedne.«

Kočijaž zavihne nos in stisne ustnice.
Prispeta do katedrale Notre-Dame.

»Ho! Prav lepo! Koliko časa so jo zi-
dali?«

Kočijaž zdaj malomarno zmaje z ra-
meni in zine: »Ne vem. Snoči sem vozil
tod mimo, pa je še ni bilo...«

Aleluja!

Aleluja

preko naših lok prihaja
kakor pesem sredi maja,
kakor jasen spev zvonov;
vsako pest prsti poljubi,
vsako travno bil zasnuji,
vsem deli svoj blagoslov.

Aleluja

mlado brstje pozibava,
preko plota tiho plava
v komaj obsejani vrt;
ob prizidku hiše belih,
tam ob nageljnih razcvetih
lilje v hram na mizni prt.

Aleluja

v gubah starčevih praznuje,
z rožnih licec se raduje,
iz mladostnih pesmi vre.
Dokler v Bogu smo edini,
v naši mili domovini
aleluja ne zamre.

Velikonočne misli

Na tem mestu in ob ti priliki je bila stara časnikarska navada prispevati politične in socialne razmere skrivnostim Velikega tedna. Pri tem so se največkrat svete reči lahkomišelnostno poniževale v puhlost vsakdanosti ter izgubljale tako svojski čar nadnaravne resnice in lepote. Bil je čas duhomornega racionalizma, vsiljive časnikarske vsevednosti in profesorske kramarije z enostavnimi razlagami vesoljstva.

Takim je bila Velika noč zgolj tradicionalna ceremonija. Sedeč na tronu fraze so se čutili vzvišene nad tem, kar prosti narod v globini srca občuti.

Ne morda samo pred par leti.

Pred sto leti, ko je že jel na višavah bledeti žar evropske kulture, je največji pasnik paganstva osredotočil vse žarke zahajajočega solca poezije v nesmrtnem Faustu. Velike noči že ni več razumel. Slutil jo je, a ukloniti se ni več mogel pred milostno resnico. Bil je prerok racionalizma, predhodnik časnikarjev, ki v Veliki noči vidijo le praznik pomladi, nedeljskega izleta, potico, gnjati in terana.

Pa Goethe je čutil, da bo ves njegov racionalizem hudič izmalčil. Konec Fausta je obsodba racionalizma in materializma.

Kar je veliki pesnik slutil in namignil, se je v stoletju za njim izvrševalo. Razpad se nadaljuje in že trkajo na vrata racionalistične trdnjave štirje poslanci konca: Pomanjkanje, Krivda, Skrb in Stiska.

Kar je še zdravega v Evropi, se zateka k nadnaravnim virom Rešitve. Vedno večje trume razumnosti, užežane v puščavi vsevednosti, kramarije in preprostih razlag, se vračajo k studencu žive vode, ki teče v Večnost.

Ogrodje evropske civilizacije se počasi lomi trga in seseda, kakor ji sproti uhaja duhovna vsebina. Drevo, ki mu je črv cholosti izpodjedel živi koren, se suši, hira in upada.

Cerkev Kristusova pa mirno čaka svojega dne. Ko se bo vse s truščem sesedlo in ostanki zagoreli v plamenih, bo ob vznožju Petrove skale, ob virih Večnosti zazelenelo in zacvetelo novo življenje.

Kdaj?

Čutimo ga že in vedno bujnejše klije, vse močnejše in močnejše sili na dan. In če je Evropa danes v javnosti še pa-

ganska, agnostična, nedostopna Kristusu, se med tem v katoliških vrstah učvrščuje vera, upanje in ljubezen.

V teh vrstah so nade bodočnosti. V tem taboru je zastava Zmagoslavja.

In tem Velika noč ni le tradicionalna ceremonija, ne zgolj praznik pomladanskega izleta ali boljsega kosila — Velikanoč je katoličanu zmaga nad smrtjo in grehom, zmaga, ki jo je izvojeval Kristus za vse, ki hočejo biti njegovi. In ta velika, tolažilna resnica je pravi in najgloblji vir velikonočne radosti, ki jo slovansko ljudstvo z otroško preprostostjo in prisrčnostjo izraža z velikonočnim pozdravom in odzdravom:

Hristos voskresa.

Va istinu voskresa.

Kristus je vstal.

Resnično je vstal.

Poncij Pilat

Od 1. 26. dalje je bil namestnik v imenu Tiberija Cezarja Poncij Pilat, zgodovinarjem neznan človek, dokler ni prišel v Judejo. Če prihaja beseda Pilat iz latinskega »pileatus«, smemo domnevati, da je bil osvobojenec ali pa potomec kakega osvobojenca, kajti »pileus« je bil klobuk osvobojenih sužnjev.

Malo let je bil šele tam doli, a zadoštovala so, da si je nakopal najhujše sovražstvo svojih podložnikov. Res je sicer, da vse to, kar o njem vemo, poročajo Judje, to se pravi: njegovi izrečni sovražniki, a zdi se, da so se ga končno naveličali njegovi lastni gospodarji, kajti leta 36. ga je poslal sirskega predsednika Lucij Vitelij v Rim, da se opraviči pri Tiberiju. Cesar pa je umrl, predno je dospel Pilat v prestolico. Vendar pripoveduje neko staro ustno sporočilo, da ga je Kaligula izgnal v Galijo, kjer je Pilat izvršil samoumor.

Judovsko sovražstvo do njega je izviralo iz glokokega zaničevanja, ki ga je kazal že takoj od začetka za to neposlušno in neizpreobrnljivo ljudstvo. Njemu, ki je bil vzgojen čisto po rimskih idejah, se je moralo zdeti to ljudstvo strupeno kačje gnezdo, umazana in nizkotna drhal, ki je komaj toliko vredna, da bi jo vojaški najemniki s palicami krotili. Misliti si angleškega kraljevega namestnika, ki je naročen na »Times«, ki čita Stuarta Milla in Shawa, ki ima v svoji knjižnici Byrona in Swinburneja in občuduje »veličastne naprednjaške usode«, pa je določen za upravitelja razcapanemu sofistčnemu, sestradanemu in furijastemu ljudstvu; mož je v nasprotju s celo kopico kast, mitologij, vraž, ki so mu zoprne in jih sovraži z visočine svojega dostojanstva kot belokožec, Evropec, Britanec in liberalec.

Kakor se da sklepati iz vprašanj, ki jih je stavil Jezusu, je bil Pilat eden onih skeptikov propadajočega rimljanstva, ki jih je okuževal pironizem in so bili vdaní Epikuru. Bil je enciklopedist hefenizma, ki ni veroval več v bogove svoje domovine, pa tudi ni mogel domnevati, da biva pravi Bog, še manj pa, da bi bilo mogoče najti tistega pravega Boga med ono ušivo in habjevno svojatjo, sredi puntarske ljubosumne duhovščine, v veri, ki se je morala njemu dozdevati barsbarska kolobocija irskih in kaldejskih orakelov. Edina vera, ki mu je bila še ostala, oziroma vera, ki jo je moral vsaj hliniti iz oziroma na svojo službo, je bila nova rimljanska vera, ravno tako meščanska in politična, kakor je bila prej republikanska, in vsa osredotočena v češčenju cesarja. Prvi razpor z Judi je nastal uprav iz te vere. Ko se je menjavala jeruzalemska posadka, je zapovedal, naj pridejo ponoči vojaki v mesto, ne da bi vzeli z zastav srebrne podobe cesarjeve. Ko so zjutraj Judje to zapazili, so se grozno ustrašili in nastal je strašanski šunder, zgodilo se je namreč prvič, da so se Rimljani pregrešili proti spoštovanju, ki so ga zmeraj vsaj na zunaj izkazovali veri svojih palestinskih podanikov. Podobe oboževanega cesarja, postavljene palem tempeljna, so bile zanj malikovalsko izzivanje, začetek gnusobe in razdejanja. Po vsej deželi je bil punt. V Cezareju so poslali deputacijo, da bi jih dal Pilat odstraniti. Pilat pa ni hotel; pet dni so mu bili za petami noč in dan ter so moledovali. Da bi se znebil te nadleže, jih je namestnik, navsezadnje sklical v amfiteater ter jih v veliko presenečenje dal obkoliti z vojakmi z golimi meči, grozeč jim, da ne bo nititi eden ušel, če ne nehajo sitnariti.

Judje pa niso prosili usmiljenja, ampak so nastavili svoje glave Pilatovim mečem; ta junaška trmoglavost je Pilata premagala in naročil je, da nesejo zastave nazaj v Cezarejo.

Ta milost pač ni zmanjšala judovske jeze de novega namestnika, a v Pilatu je še raslo zaničevanje in zahtelo se mu je po osveti. Nedolgo potem je dal postaviti v Herodovo palačo zaobljubne deščice, ki so bile posvečene cesarju. Toda duhovniki so izvedeli in ljudstvo je bilo spet osuplo in razkačeno. Prosili so ga, naj da odstraniti one dokaze malikovalstva, ter so mu grozili, da se obrnejo do samega cesarja in mu poročajo o vseh krutostih, ki jih je bil zagrešil do tistega dne. Tudi topot se Pilat ni podal. Judje so se pritožili na Tiberija, ta pa je odgovoril, naj pošljejo tablice v Cezarejo.

Dvakrat so spravili Pilata v kozji rog, tretjič pa se mu je posrečilo, da jih je on nabrisal. Prišel je bil iz mesta kopalnišče in vodovodov in se je, kakor je vsem znano, zelo rad umival... Pa je zapazil, da je v Jeruzalemu premalo vode, in je začel misliti, kako bi zgradil čeden vodnjak in več milj dolg vodovod. A delo je bilo zelo drago in Pilat se je protipostavno polastil precejšnje vsote, ki jo je vzel iz tempeljskega zaklada, da je delo plačal. Zaklad je bil pač ogrožen, kajti vsi Judje, razkropljeni po cesarstvu, so prihajali v Jeruzalem in prinašali darove, ali pa so jih pošiljali, če niso mogli priti osebno vsled velike oddaljenosti — duhovni pa so zagnali krik, češ, da se je zgodilo bogoskrunstvo, in ljudstvo, ki so ga najhujskali, se je razburilo. In ko je Pilat prišel za Velikonoč v Jeruzalem, se je na tisoče ljudi gnatlo in razgrajalo okrog njegove palače. Topot pa je postal med množico večje število preoblečenih vojakov, ki so na gotovo dano znamenje začeli pretepati najbesnejše razgrajace, tako da so kmalu vsi zbežali in Pilat si je lahko čisto mirno preskrbel vode iz tistega vodnjaka, ki so ga plačali Judje, in se je umival z njo, kakor in kolikor se je hotel.

Ni bilo še dolgo tega, odkar so se bili s Pilatom skregali. Ko so se morali ravno isti duhovni poglavarji zateči k njemu, da bi znesli svojo jezo nad nekom drugim, kajti tale jeza je bila tedaj silnejša v njih okuženih srcih. Bila je to nujna sila, kateri se niso mogli izogniti, kajti smrtne obsodbe se niso mogle izvršiti, če jih ni potrdil cesarjev zastopnik. K njemu so se morali zateči tisti, ki so se bili že trikrat spuntali proti njegovi oblasti, prav tisti, ki so ga sovražili iz dna duše — sovražili so ga namreč kot Rimljana, kot simbol tujega gošpostva in svojega suženjstva, pa še

PODLISTEK

Jindřich Š. Baar

(Prevedel Grušenjka)

Mrliška žena.

II.

Leta tisoč osemsto šestdesetega je prišla na Posek mlada vdova Kotejšova s petimi otroci. Nikdo ni vedel odkod in zakaj, dokler ni ona sama tega povedala. Njen mož je bil nadpaznik finančne straže, ko ga je vzela. Kot hčerka nižjega uradnika je prebila življenje, da bi starišem pomagala, kakor pač mogoče. Najprej je v boljnih družinah negovala otroke, potem pa nekaj časa služila pri lekarnarju, ki jo je kot družabnico priporočil stari bolni profoci. Ko je ta umrla, je našla službo v bolnici in je že bila na tem, da vstopi v samostan usmiljenih sester. V tem času so pripeljali v njen oddelek nadpaznika Kotejša s prestreljeno nogo. Sama neve: je bilo to takrat v njeno sračo ali nesrečo. Končalo je kakor v romanu. Kotejš je ozdravil, zapustil bolnico, in po pretoku pol leta je postala njegova žena. Živela sta srečno. Predstojniki so ga predstavili v mesto, a mlademu nadpazniku je bilo tesno pri sreju med zidovi in med ljudmi. Hrepenel je po

mejah, gorah in gozdovih, po službi, ki bi ga krepila, kjer bi bilo mogoče najti zaslug in junaštva. Tudi sila ga je gnala k temu: otroci so prihajali, izdatki so rasli, plača pa se ni množila.

»Tam je vse ceneje«, je govoril, »stanovanje, mleko, maslo; skoraj vse zastoj. Ali naj tukaj segnjem in se valjam po trgovinah in pivovarnah? Za to bo še časa dosti, ko bom imel petdeset let. Nazaj pojdem na mejo!«

»Prestrelili so ti tam nogo«, ga je opomnila mlada žena.

»Da, a sem dobil za to zvezdico pod vrat«, ji je odgovoril mož. »Tukaj postanem rešpicijent šele po desetih letih. Tam se to zgodi že po enem letu, največ po dveh. En, dva, največ tri izdatni kontrabanti, in povišanje pride. Izkušnjo tako že davno imam.«

»Tako smo prišli iz mesta na bavarsko mejo« — je nadaljevala Kotejšova svojo ganljivo zgodbo, — kjer je bil v polnem cvetju kotrabant s konji in so oblasti pošiljale tja le preizkušene moči. Mož se je v nevarni službi in krasni prirodi kakor prerodil. Tudi meni se je tam zelo dopadlo. Ljudje so bili ljubeznivi, odkritosrčni in vljudni; niso gledali na kapljo mleka, košček masla, hleb kruha in pest krompirja. A vsak drugi človek je tam tihotapec. — Nekako četrta leta je Kotejš služil kakor drugod. Motril je kraj, navade, druž-

bo in kupčije. Potem je nategnil druge strune. Ni bilo dneva, da ne bi pritiral kakega tihotapca. Gospod komisar je prišel, ga potrepil po ramenu, mu rekel »moj ljubi Kotejš«, in mu odkazal najbolj nevarni okoliš; mož je bil ves živ za svojo službo. Tovariši so ga svarili in tudi anonimna pisma je dobil, kjer so mu grozili da mu ne prizanešajo, ako ne odjenja. Ko je bil nekoč moj mož v službi, privede naš hišni gospodar k meni sivega starca z masko na obrazu in ta mi pomenljivo reče: »Gospa, žal mi je za Vas in za otroke. Zato Vam rečem: pokrotite Vašega moža. Želimo mu življenje, saj vemo, da služba je služba. Razumeno, da se mora s čim pokazati. Naj se zadovolji s tobakom, smodnikom, svilo in takimi neumnostmi, ki jih prenašajo naši učenci. Nam pa naj nikar ne stopa na prste! Ko se ne bo videlo, poženemo čez mejo pet parov konj. Vse naše imetje je v ti kupčiji. Ako nas najde in ne bo slep, potem se vidva že danes za vedno ločita!« Skrivnostni stavec je odšel in si pred menoj nabasal puško. »Vedi, da imam dobro oko in močno roko,« se je nasmehnil moj mož samozavestno na mojo prošnjo, »v službenih rečeh se ne dam oplašiti, naj nikar ne mislijo, da se jih bojim«. Še bolj pazljivo je čuval mejo. Že po enem tednu se je vrnil in žarel veselja. »Ta tvoj skrivnostni stavec ni lagal,« mi je povedal, »gnali so v družbi

bolj so ga sovražili kot osebo, kot Poncija Pilata, kot zalezovavca njih bogočastja in roparja njih srebra.

Onega petka, ko se je komaj svital dan, jih je pričakoval Poncij Pilat, zavil

v svojo togo v Herodovi palači. Zdehalo se mu je, zaspan je bil in jezen na te nadležne kričalce, ki so ga s svojimi puntarijami prisilili, da je moral vstati prej kot po navadi.

Kako je s politiko

DALMACIJA.

V Jugoslaviji so hiteli v marcu delati državni proračun. Pri obravnavi o proračunu so izglasovali v skupščini tudi nov zakon, ki je razburil javno mnenje v Italiji.

Novi zakon določa: Ob državni meji vsenaokrog 50 kilom. globoko, ne sme noben tuj državljani dobiti v posest ali rabo kakega nepremičnega imetja, razven če dobi dovoljenje vojnega, pomorskega in notranjega ministrstva. Isto velja tudi ob morski obali. Kdor ravna proti temu zakonu, se kaznuje z globo 100.000-500.000 dinarjev in pogodbe so neveljavne.

Namen zakona je očitno, preprečiti, da bi morda ob meji obširna ozemlja prišla v lastnino ali rabo tujih državljanov in da bi ti v slučaju vojne podpirali vpadajočo vojsko svojih sodržavljanov ali kaj podobnega.

Kaj je v Dalmaciji.

V Dalmaciji ima Italija Zader z okoli 50 km od morja in od zadrške meje, pride takorekoč vsa Dalmacija v prepevedani pas, ker je ozka in dolga. Za dalmatinske Italijane nastaneta dve bistveni težavi iz tega.

Prva težava je za mesto Zader. Ta je po mednarodnem pravu in dejanskem stanju del italijanske države. Meščani pa imajo kmalu za mestom jugoslovansko mejo. Posedstva imajo tudi onstran meje v Jugoslaviji. Vsled novega zakona me morejo več svobodno razpolagati s temi posestvi, ako ne izprosijo dovoljenja od treh ministrov iz Beograda. To bo pa tudi težka reč.

Druga težava: Vsa ostala Dalmacija razen Zadra pripada jugoslovanski državi. Po obmorskih mestih pa bivajo manjšine italijanskega ljudstva. Ob sklepu miru je bilo dalmatinskim Lahom na prosto dano ali hočejo postati državljani Jugoslavije ali Italije. Dasi rojeni v Dalmaciji, so prav mnogi od njih odločili, da hočejo biti italijanski državljani, ostali pa na svojih starih tleh v Dalmaciji. Tem takozvanim »optantom« so bile v mednarodnih pogodbah zagotovljene nekatere državljanske ugodnosti od strani Jugoslavije.

Za te optante ali morebitne nove priseljence iz Italije nastane sedaj neprijeten položaj vsled zgoraj popisane zakona. Žive v Jugoslaviji, a ker ni-

majo državljanske pripadnosti, so zanj tuji državljani ter ne morejo od zdaj naprej postati gospodarji zemljišč ali industrijskih naprav. Le navadne stanovanske hiše so izvzete in nepokrita skladišča.

Gospodarska borba.

Glede italijanskih državljanov v Dalmaciji je očitno, da nova postava zasleduje namen, otežiti Italijanom gospodarsko konkurenco. Italijani so že od predvojnih časov bili v Dalmaciji gospodarji raznih močnih industrij. Znana je n. pr. cementna industrija. Samo v Splitu je pet cementarskih družb. V Omisliju je veliko podjetje »Sufid«, ki ima tudi ob sopotih Krke velike naprave.

Ze davno je Italija v Nettunu sklenila z Jugoslavijo dobroznan »netunske konvencije«. S tistimi dogovori je zelo spretno zagotovila italijanski industriji kar moč svobodnih razmah na tleh jugoslovanske države. Italijanski parlament je konvencije ratificiral (potrdil) a jugoslovanska skupščina v Beogradu jih niti ni še vzela v pretres. Nobena vlada tam se ni upala konvencij predložiti skupščini, ker se je bala, da pri glasovanju propade. Znano je tudi, da je Hrvat Krajač, ko je bil za trgovinskega ministra, konvencije sam v nič deval in govoril, da se bodo morale kaj popraviti, predno se sprejmejo.

Ni dvoma, da vodi Jugoslavija premišljeno gospodarsko borbo na celi črti. To se vidi ne samo po tem najnovjšem činu, ki smo ga ravnokar opisali, ampak tudi po drugih dejstvih. Jugoslavija vedno bolj pomnožuje svoje trgovinsko brodogradje. Avstrija je nekoč dajala ves glavni zaslužek Trstu in Reki, Jugoslavija pa je tema dvema odvzela skoraj vse, zacela pa je skrbeti z veliko vneto za Sušak, Šibenik, Split in druge manjše luke ob Jadranskem morju. Ravno v zadnjem času se govori zopet več o zgradbi prvovrstne železnice od Beograda proti Jadranskemu morju, najbrž na Kotor. V gospodarski borbi ima Jugoslavija veliko izbiro sredstev.

Diplomatična pogajanja.

Odkar se je bil vzdignil hrup radi oboroževanja na albanski meji, je že preteklo mesec. Napetost se je poglobila in poročila pravijo, da so se začeli neposredni razgovori med Italijo in Jugoslavijo, kako urediti albanske reči, da bo obema prav. Pri teh pogajanjih se-

veda kumujejo Angleži, Francozi in tudi Nemci. O vsebini javnost in bila še nič obveščena.

Kitajsko.

V Londonu se je vošila dne 6. aprila v spodnji zbornici velika zunanjepolitična debata. Voditelj delavske stranke Macdonald je utemeljeval svojo interpelacijo glede politike na Kitajskem. Izvajal je, da mora Anglija v bodoče opustiti vse akcije, ki bi jo mogle trajno spreti s kitajskim narodom. Ako bi se še pripetili dogodki, radi katerih bi morala Anglija zahtevati zadoščenje, potem naj se prepusti Društvu narodov, da izvede nepristransko preiskavo; taka akcija ne bo obremenjevala v očeh kitajskega ljudstva zgolj Anglijo. Sploh mora v Angliji prodreti prepričanje, da je odpošiljanje vojakov najslabše varstvo za angleške državljane v inozemstvu. Angleško ljudstvo nima nobenega interesa na tem, da zastavlja svoje vojaštvo za to, da se prepreči štrajk v šanghajskih predilnicah in da se angleškemu velekapitalu tudi v bodoče zagotovi prekomeren dobiček na nizkih kitajskih delavskih plačah. Anglija se mora varovati, da bojkot proti angleškemu blagu ne bo preživel današnjih zmed in se razrastle v veliko kitajsko ljudsko gibanje. — Svoja izvajanja je zaključil Macdonald ob viharnem pritrjevanju leve: »Vi morete pač sklepati zakone, s katerimi zaslužnitate angleške delavce, toda vaša ogromna večina ne zadostuje, da bi prisilila kitajska strokovna društva, da bi ustavila protiangleško propagando.

Zunanji minister Chamberlain je v svojem odgovoru naglasil, da se angleška politika glede Kitajske ni izpremenila. Anglija priznava, da je zgodovinski razvoj kapitulacijske pogodbe prehitel in je vsak čas pripravljena za novo, velikopotezno politiko sprave in sporazuma. Toda tudi Kitajska se mora prilagoditi novemu času in s primerno zaščito tujece dokazati, da se ji more v bodoče zaupati življenje in premoženje inozemcev. — Kantonski vladi se bo mogla izročiti nota šele v nekaj dneh. Dolej se je med Anglijo, Ameriko in Francosko sporazum glede vsebine note že dosegel, ne pa še glede besedila. Predno bo angleška vlada storila nadaljne korake za pogajanja o celokupnem kitajskem problemu, mora dobiti v roke zadovoljiv odgovor kantonske vlade.

Po čem je lira?

Dne 13. aprila si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 35.— L.
za 100 č. kron — 60.— L.
za 100 fr. frankov 79.— L.
za 100 šilingov — 281.— L.
za 1 dolar — 20.— L.
za 1 funt — 98.— L.

pet konj. Dotekel sem jih. Pa so zavohali smodnik in se obrnili na bavarsko stran naravnost v past. Bliže sem imel do bavarske straže nego do naše. A ker je tudi iz bavarske dežele prepovedano goniti konje, smo jih oboji zajeli in plički sede zdaj pod ključem. Zdi se celo, da so konji ukradeni. Tako mi sedaj pripade znaten delež v denarju in tudi povišanja ne izostane. Da bi živela brez strahu, poprosim za premestitev.

»Še teden ni minil«, je nadaljevala vdova v solzah, »pa so mi nekega jutra prinesli drvarji na nosilih mrtvega. Ni bil obstreljen, ampak pobit. Se kosti na njem ni bilo cele in zdrave. — Pogreb je bil veličasten. V krsto mu je gospod komisar položil dekret za respicijenta, meni in otrokom pa je namesto penzije priskrbel trafiko. Dobila sem jo začasno tukaj, dokler ne najdem drugod kaj boljšega!«

Tako je pred leti končala mlada vdova povest in našla na Poseku sočutna srca, posebno ko se je pokazalo, da je nova prodajalka tobaka nenavadno izkušena in izvedena... Vso žensko okolico je prekašala po izobraženosti, izkušnosti in dobrotljivosti srca. Ni bilo dogodka v družini, da bi ne vedela sebi in drugim svetovati, lajšati in celo pomagati. Posebno na otroke se je razumela: neboljnjena deteta so se pritiskala k nji kakor k svojim mamicam.

Ko je prišel dvakrat ali trikrat gospod zdravnik v vas in je našel rano že čisto in dobro zavezano, obvezo primerno položeno, milo pripravljeno, vodo in brisalko — je poprašal, kdo je to storil. Potem je postal v poseški tobakarni, si nakupil cigar in se razgovoril z novo prodajalko.

Tudi kaplan je opazil bolnika v čisti postelji in perilu in v prezračeni sobi. Na mizi je bila razkrojena citrona, križ, dve sveči in kosmiči domače preje. Ni se mogel premagati in je vprašal: »Prosim Vas, kdo pa je tako lepo vse pripravil?« In je šel takoj do tobakarne in pohvalil gospo Kotejšovo...

Čas je bežal. Gospa Kotejšova se je postarala, njeni otroci so odrasli, odšli v svet in se poizgubili v njem. Sama bi mogla dobiti boljše trafiko v Pragi, pa je ostala zvesta Poseku. Moževe zasluge ni nikdar vživala zase, ampak le za svoje otroke in jim vsem pripomogla na boljše mesta dokler ni popolnoma osirotela. Še svoj mesečni prispevek, je obrnila za vzgojo otrok in niti v sanjah ji ni prišlo na misel, da bi jih obtoževala žalitve, ali jih prosila za nekako penzijo ali miloščino...

Vsakdanjo hrano si je pridobivala kolikor-toliko s prodajo tobaka, ničesar in nikdar ni vbogajme prosila, večkrat je dobivala v dar mleko, moko in jajca, iz katerih je spekla marsika-

teri dober grizljaj, ne zase, pač pa za bolnike. Ze davno se je prilagodila ljudem, kateri je niso več nazivali »gospa« Kotejšova, ampak samo »Kotejška«, kakor da bi v njih sredi vzrastla. Nikdo in nikdar ni videl vdove iti brez opravka na obisk; nikdo in nikdar ni slišal, da bi pripovedovala, kar je pri bolniku slišala ali videla. Opravljanje je sovražila in ni mogla trpeti, da bi kdo pred njo o kakem drugem človeku slabo govoril. Spočetka je razjezila s tem to in ono družino, a ko so jo spoznali, je našla tudi pri njih zaupanje in udano prijateljstvo...

Ako je zaprla okno, pri katerem je prodajala tobak, in svojo sobico in ogrnjena v siv plašč z drobnimi koraki hitela po vasi do katerega doma, so se ljudje prekrizovali: »Bog nam pomagaj, je že kdo obolel, ko gre Kotejška...«

Težka bolezen prerada konča s smrtjo. A tudi te se vdova nikoli ni bala ne ogibala. Ne samo živim, tudi mrtvim je zadovoljno postregla: umila jih je, oblekla in položila v krsto. Zato je že davno poprej, predno se je postarala, dobila poleg svojega imena še ime »mrliška žena...«

Danes je torej ta žena postala na pragu Jirakove družine. Vesela se je kmetica obrnila do nje in ji prožila obe roki rekoč: »Kar pričakati Vas ne morem. Sama sem že ob vso pamet, pomislite: mož mi je obolel...« (Se nadaljuje).

to tem bolj, čim bolj je bila pitana. Glede prebave je mlado meso priporočljivejše od starega, ker so vlakna laže prebavljiva. Najteže prebavljivo je meso, ki se končava v kite in ono, ki je zelo mastno. Teletina, mlada kuretina, divjačina in mlada, pusta (nemastna) govedina so bolj prebavljive kot katerokoli drugo meso. Pravkar zaklano meso je teže prebavljivo in ima sladkast

okus. Drobovina je tem hranilnejša čim več vsebuje krvi in maščobe. Kite, parklji in živalske glave vsebujejo v glavnem mehko, gladko klejasto snov, ki je, primerno pripravljena, zelo lahko prebavljiva in kot hrana posebno priporočljiva za bolnike. Ribje meso in sploh meso mrzlokrvnih živali vsebuje malo krvi in mnogo vode in je zato manj hranilno kot meso toplokrvnih živali.

Kaj nam z dežele pišejo

STUDENO pri Postojni.

Železna poroka. Meseca svečana smo imeli tukaj redko slovesnost. Ivan in Marija Jurca iz Gorenj sta obhajala železno poroko. Že 70 let živita v zakonem stanju. Taki slučajji so pač redki v človeškem življenju, zato pa tembolj znameniti. Želimo jima, da bi dočakala še 80letnico!

Misijon. Od 15. do 27. marca smo obhajali v fari sv. misijon. Vodila sta ga g. misijonarja dr. A. Zdešar in I. Zdravlič iz Mirna pri Gorici. Dasi je bil misijon še nedavno — l. 1921 — so se tudi to pot verniki udeležili misijona v častnem številu. Vlekli so v cerkev lepi in poučni govori pa tudi ugodna prilika, da se opravi velikonočna spoved. Obhajanih je bilo v tem času 2200. Bog povrni g. misijonarjem njih obilni trud, nam pa daj stanovitnost v dobrih sklepih.

Na Planinski gori bo prvi letošnji romarski shod na Velikonočni ponedeljek. Služba božja bo ob 10. uri. Vabimo Marijine častilce na to našo bližnjo božjo pot.

ORLEK pri Sežani.

Lepi pomladanski dnevi izvajajo marsikaterega ljubitelja narave na plan, da občuduje božje stvarstvo. Jaz sem obiskal orleško Drago. Tržačanom je dobro znana. Oddaleč vidiš le hrib, a ko dospješ na vrh, se ti odpore lep razgled na prostrano dolino; pol doline pokriva šuma, v drugi polovici se dvigajo sive skale, ki niso brez posebnosti. Meščani po vrveh plezajo na te skale, da pridejo do prijetnodiščnega cvetja, ki raste med skalovjem. Te cvetike — »žvenikelce« — cvetejo že v zgodnji pomladi in so zato znamenite, ker imajo svojo drugo domovino šele v Alpah. — Obiskal sem Drago in seveda tudi Orlek, ker tam najdeš dober teran. Vračal sem se že v mraku in si mislil: če bi človek preveč globoko pogledal v kozarec, lahko bi štrbunknil v vaško mlako; zid, ki jo loči od poti, je ves razdejan. To ni častno za sežansko občino! Kar sem jaz opazil, bi mogel tudi kdo drugi.

Izletnik.

LIVEK.

»Izobraževalno društvo Livek« je imelo občni zbor. Izvoljeni so bili sledeči: Kutiin Stanko pred. Šturm Anton podpred. Skočir Andrej tajnik, Hrast Simon blagajnik, P. Jelovčan knjižničar, Šturm Stanko gospodar. Na zadnji seji so sklenili da v maju vprizorijo igro. Bomo videli. Fantovski odsek se pripravlja na govorniške tekme.

KOZJANE v Brkinih.

Pod tem naslovom nisem še čital nobenega dopisa v Malem listu. Res je ta vas oddaljena od sveta. Niti pismonoše nima. Pismonoša je povsod važna oseba; ne samo zastran pisem in razglednic, ampak tudi zastran oblastvenih navestil in opominov. Za Kozjane je poštni nabiralnik v poldrugo uro oddaljenih Vatovljah. Pogostoma se zgodi — kar mi bo vsak vaščan potrdil — da pride pismo, časopis ali kaj podobnega šele čez eden ali dva tedna v roke pravega gospodarja. Prigodi se celo, da dotični sploh ničesar ne prejme. Nedolgo tega je neki vaščan prejel Mali list, na katerega je naročen, šele po dveh tednih, ko so bile vesti ne samo zastarane, ampak že pozabljene. Nekaj časa poprej pa je istemu vaščanu ena številka M.

lista sploh zmanjkala. To je pa zelo slabo.

Čudim se, da niso Kozjanci že poprej mislili, kako bi to izboljšali. Zato bom pa jaz nekaj nasvetoval. Na Vatovljah imajo stalno pismonošo. Le-ta bi morala za primerno odškodnino prinašala pošto tudi na Kozje ter istočasno odnašala. Vsaka družina naj bi nekaj žrtvovala, da bi se to zložilo. Ako bi ne bili s tem zadovoljni, bi si lahko pomagali na drug način. Domenili bi se, da bi sami pošiljali po pošto na Vatovlje, vsak dan druga družina po določenem redu in ob določeni uri. Ko bi bil določen red, bi vsi vedeli kdaj in kam prinešiti, če bi hoteli kaj oddati na pošto, oz. bi vedeli, kam iti iskat, kar je prišlo zanje. Pomen bi to imelo posebno zaradi oblastvenih navestil, občinskih opominov itd. Včasih ima zakasnela pošta slabe posledice. Kmet n. pr. dobi opomin, da mora nekaj plačati do gotovega dne. Ko gre plačat, je rok pretekel in zaračunajo mu globo. Nič ne pomaga, če se izgovarja, da je opomin prepozno dobil. Plačati mora in molčati!

Upam, da ne bodo moje besede zaman in z veseljem čakam dne, ko bom čital v Malem listu novico, da so naši Kozjanci rešili to važno zadevo v skupno korist. Ako pa ima kdo kaj proti temu, naj se le oglasi, rad mu bom takoj spet odgovoril.

MATERIJA.

Komaj smo se malo pomirili od zadnjega požara v Brezovici, že nas je zopet zbudil 1. aprila krik ljudi in glas gasilske trobente. Ni bilo treba vprašati, kje gori, le pogledati skozi okno: nebo je žarelo in plamen se je dvigal visoko nad Materijo. Gorela sta hleva in skednja dveh gospodarjev, Antona Hoteža in Franca Babudra s št. 4. Sreča da je pomalo vlekla burja in odnašala iskre tjadol po polju. Gasilci so se dobro izkazali; po trournem delu so ogenj popolnoma udušili. Kakor povzod, koder so svoječasno bivali vojaki, so tudi tukaj pokale patrone, skrite po zidovih, pa še ročna grahata se je našla vmes; k sreči ni ranilo nikogar. Škoda se čeni na okroglih 20 tisoč lir, a bo le deloma pokrita od zavarovalnice.

GODOVIČ.

Zadnjič je Deseti brat obljubil, da bo kaj pisal o društvi, pa je ostalo samo pri obljubi. Imamo moško gasilno društvo, katero jako dobro uspeva. Žensko društvo zaostaja; tu bi se moralo kaj predugačiti. V fari je tudi Marijina družba, na katero je Godovič lahko ponosen, ter cerkveno povsko društvo.

Od oblasti je prišel odlok, da se Godoviču pridružita Medvedje brdo in Novi svet. Sedaj imamo ob nedeljak po dve maši. Čeravno se je število občanov znatno pomnožilo, imamo sredi vasi le eno gostilno, ki nezadostno služi svojemu namenu. Oblast naj bi se pozanimala za to, da bi se odprl drug lokal, ker je potreben.

Gasilec.

UBELJSKO.

Deseti brat je tod hodil za pust in videl par stvari, ki mu niso bile všeč. Na pustni večer so plesala tudi neka dekleta, ki so imele biti sprejete v Marijino družbo. Pa lepo petje je bilo v gostilni. V cerkev pa hodijo pet pevci iz sosednjih vasi. Tudi to se je desetniku čudno zdelo. Te njegove pripombe damo v javnost, da se ne bo reklo, da smo nazaj s kartami.

Koristne knjige

so domači zdravnik. Knjapova knjiga: Kako se bolnikom streže. Domači živinozdravnik in sploh vse take knjige, ki jih človek skoro vsak dan rabi. Ako pa jih prosto rabiš, se ti bo knjiga kmalu raztrgala in boš moral spet dajati težke lire za nove knjige. Da boš kaj prihranil, daj knjige vezati, tako da bodo večne. Pošlji jih v Katoliško tiskarno v Gorico, Riva Piazzutta 18.

Stab. Tip. Silvio Spazzal - Trieste

ZOBOZDRAVNIK
Dr. L. MERMOLJA
sprejema
v Gorici na Travniku št. 5, II.

Za cerkve, dvorane, hotele, gostilne

Harmoniji

Klavirji - Pianini - Avtopiani

izvršeni od prvovrstnih tovarn
«Pollmann & Weiss», »Stallberger» itd.

Ugodni plačilni pogoji

PRODAJA — MENJUJE — POSOJA — POPRAVLJA.

Cenik ali proračun na zahtevo zastonj.

Trgovina s klavirji inž. Gino Riosa - Trst, via Valdirivo 24,
TELEFON 746.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. G. Laurinsich

TRST - Via delle Sette Fontane 6 - TRST

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. Slovencem z dežele poseben popust za potne stroške.

Govori se slovensko. Delo zajamčeno. Gene ljudske.
Odprto od 9-13 in od 15-19 - Ob nedeljah od 10-12

**Kupujte vedno le
holandski kakao**

DE JONG'S

ki mu gre prvenstvo po pristnosti in kakovosti

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z veliko premijo, diplomom in zlato svetinjo

Trst **via Caprin 5 pri Sv. Jakobu** Trst

Velikanoč

je tu. Vsak se rad postavi za praznike a novimi čevlji.

Dobre, elegantno izdelane in po primerni ceni dobiš pri

FORCESSINI!

Ljubljanska kreditna banka
Podružnica v Trstu: Via xxx Ottobre 11

Brzojavni naslov: Bancalubiana - Telefona: 5-18, 22-98

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Krasj, Logatec, Maribor, Metković, N. Sad, Plaj, Sarajevo, Spill.

Centrale v Ljubljani

Delniška glavica in rezervni sklad: 60.000.000 dinarjev

Bavi se z vsemi bančnimi posli. Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje po 4 1/2% a vloge na tekoče račune v lirah in v dinarjih po 5%, izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice (SAFES)

Blagajna je odprta od 9 1/2 do 12.30 in od 14 1/2 do 16 ure.

TOMAJ.

Meseca marca se je zaključil kmetijski tečaj. Bil je bolj obiskovan od lanskega. Zaključnenu izpitu so prisostvovali podežat prof. Jos. Serafini, g. Klavžar, občinski tajnik in druge osebnosti. Od povabljenih očetov in gospodarjev sta žalibog samo dva prišla zraven; vsa čast jima. G. šolski vodja se res trudi za širjenje poljedelske izobrazbe. Starši, zlasti pa očetje, naj bi se pa za to reč kaj bolj brigali.

V ponedeljek zjutraj je šla cerkovičkova mati, ker spati ni mogla, eno uro prezgodaj s svetilko v roki zvoni sveto jutro. Malo prej so bili vdrli neznani zmikaci čez vrt in skozi okno v samostan in ukradli nekaj zabele. Videvši luč so pustili ukradeno blago na poti in zbežali. Pravijo, da je bil tisto noč avtomobil v vasi... Našemu občinskemu tajniku so tudi ukradli v Trstu motocikelj.

IZ BREZOVICE.

Dekleta v Brezovici pri Materiji prirede na velikonočno nedeljo in ponedeljek razstavo ženskih ročnih del, s deljke hočejo dokazati, da morejo tudi preprosta kmečka dekleta, brez posebne izobrazbe, koristno porabiti svoj prosti čas posebno v zimskih večerih, ako imajo le veselje do dela in napredka. Pomembna je ta razstava zlasti za sedanjí čas, ko mladina po naših vaseh trati prosti čas z veseljačenjem in trosi težko zaslužen denar svojih staršev za neumno, brezplodno zabavo. Dekleta, pridite pogledat uspehe svojih tovarišic in navzet se veselja do dela, ki vam edino more pridobiti spoštovanje in sposobnost za bodoče resno življenje!

IZ BREGA.

Pomlad je tu, najlepši letni čas; vesel za kmeta, vesel zlasti za mlade ljudi. Vse je lepo v cvetju in zelenju. Tudi vinska trta kaže dobro. Pa poglejmo našo mladino: koliko jih je, ki se z veseljem kaj zmenijo za našo rednico, vinsko trto; kdo se pobriga, da bi nasadil nov vinograd, cepil trte, vpeljal rabo kermičnega gnojila? kdo se zmeni, da bi nasadil moderen sadovnjak? Morda se jih dobí pet od sto. Kadar se pa kakšna veselica pripravlja v vasi, jih pa gotovo ne izostane pet od sto. Od zdaj naprej bomo brali po časopisih: to nedeljo bo veselica v tui vasi, drugo nedeljo v drugi in tako naprej. Ni čuda, da nas od vseh strani tare tiska, ker se sami dajemo v roke. Lg tako naprej, da pridemo prej pod grofo.

Kmet.

ŠEMPAS.

V starosti 22 let je umrl mladenič Anton Škarabot. Bolezen si je nakopal pri vojakih, ko je služil pri bersaljerih. Bolehal je dolgo časa. Ubogi oče je mnogo pričakoval od njega. Ob pogrebu so rajnemu zapeli par žalostink pevci Bralnega in pevskega društva iz Šempasa.

Pokopališče je bilo pri nas dozdej zelo zanemarjeno. Prosimo g. podežata, naj bi to uredil, tako da bo bolj spodobno.

Kmetje gremo le s težavo naprej. No vino se vendar še precej oddaja.

Glede elektrike bi jaz svetoval, naj bi se ustanovila domača družba za Šempas - Ozeljan - Osek - Črniče. Pustimo druge družbe na miru, ki iščejo od nas le dobička; imejmo ga raje sami.

Kmet.

ZGORNJI KRAS.

Kakor že mnoge druge, tako je dobila tudi občina Naklo svojega zdravnika. Prišel je iz Pole in je večje tudi slovenščine. Stanuje v Divači. Postranskega zasluzka pa menda ne bo mnogo, ker v bližnji Sezani sta tudi že dva zdravnika, eden je občinski, drugi privatni. Pač pa bo dobival novi zdravnik stalno mesečno plačo od občine, kar bo do morali kriti občinarji iz lastnih žepov. Pa tudi druge novotarje so se vpeljale. Za varnost občinarjev bo od slej skrbel policaj, ki je obenem občinski obhodnik in baje bodo tudi ostali obhodniki slezli v uniforme.

Pepo brez doma

Povele so me ledje, da me je adn zaplenjavo muj ta Mali. Ma jest tega ne bom trpo. Jen de be tev nemeč jen pašeč muj pretekol rastrgat. Ke sn vido, de so začele bet v Mačkoleh tašne, sn se vodpravo vele jest jen Deseti bret v Mačkole, de pregruntamo to veliko politiko. Jest znan, de nej vsačme všeč, de prvlečen Desetga brata v vas, ma vgljlih taku muore bet zarade tiste političe. Še ko smo šla gor po Pregencah, se m' je nekej sanjelo, de buo. Jen res, blo je. Ko smo pršla h pile, je ano zavito v kapote zokračalo »halt«; vele smo se vstavla. Jen potlej pej še »feltruf« je zekračalo. Desetme brate je vele fajfa pala z ujst vod straha. Jest sn se neredo bravo jen sn zekričo, še ben ke ne znan taljansko: »Terča revišta kva jen karesana.« Posten, ko je tu čov, se je vele dav haptak; jest ko sn paso pr njega, sn reko »ruta«. Deseti bret je vzdigno gor fajfo jen na mojo komando jo je napuoco jen napašto; ke smo šle duol, je še vožgo, de se je kadelo po vase.

Glih, ko smo pršla na sred vasi, smo zečula remonko. So ble glih pusne dneve. Šle smo če h Lovrenci, ke je bla remonika, ma so ble same fantje; pupe so šle nej kanšga flinga fanta na Plavje, ke hodi v Šan Manko jen prnese domu kontežino. Reku sn, tu je vre ana velika vohra, ke ni pup doma. V ten šipe so pršle ane štiri fante, ke ne poznajo; adn je jemu košč, ke je pobiro klobase jen jejica. Prašo sn, de nej da ano ze spet, ma vele tu prvu je blu palužek.

Kešen bi lahko misleu, de jest nejsen biv še v Mačkoleh pred tisto komesijo. Ma sn biu anbet prej na ani šagri. Prav tišti buot sn anu taku vinu piu, de me je zečno trebeh buot taku, de sn mogo jet h Mince Koperavče v fermerijo. Zetu nejsn mogo popisat na pretekol, kaku je blo s tisto šagro.

Ta buot sn nemeno prehot celo Osapsko dolino, k jemen s sabo kompanijo, jen vit kaku hmete hvaljo Narodnjake, ke so jeh pelale vre druje buot na led. Potle jemen še vod Vrtnarske zadruje povet, koku so mučene zarade nje. Jen čakajo, de pridejo še kešn dan narodnjači miget z repon okule hmeto.

Be še rad povedo vod špehkamre, k jo jemajo v Mačkoleh, ma zdej nimam cajta. Pej an druje buot.

Slabo je drago

ker ni dosti vredno, to je stara resnica! Tako je tudi pri testeninah. Le one so cene, ki so redilne kakor so »Pekatete«. Zanesljivo prave v 1/2 kg. originalnih zavojih.

Naša pošta.

Livek. Proti volji domačega duhovnika vendar ne morete. Vi določiti, kateri je pravi cerkveni zbor, ali kateri ne. V ti reči noben časopis ne pomore. Moč krščanskega gibanja je v spoštovanju postavne oblasti, zlasti cerkvene. V cerkvi ne more biti republika.

Stanjel. Vabilo na prireditev je bilo pomanjkljivo sestavljeno.

Kobdilj. Prav, da kaj pišete, toda dopis o pretepu je preveč oseben. Se priporočamo za kaj bolj splošno zajemljivega.

Famlje. Hudujete se na nekoga. Kaj pa, če ni bil tisti? Predno ga napadete, morate biti gotove, drugače se štrena še bolj zmeša.

Brje. Naslova iz Kanade ta čas nimamo nobenega pri rokah.

Kmečko tajništvo.

Železniški delavec Praproče. Dokumente smo Vam vrnili po pošti.

Bubnič Anton Obrovo. Bomo zopet pisali v Rim.

Bizjak A. Hrašče. Na prošnjo goriškega tajništva smo posredovali pri nabornem komisarju v Trstu. Vpoklic Vašega sina se za eno leto odloži; ako med tem časom napravi predvojaške vaje, bo vojaščine popolnoma oproščen, ako ne, bo moral odslužiti 3 mesece.

Uršič Ivan Idriško. Vaše dopisnice smo prejeli. Posredoyali smo zopet pri Società Ricostruzioni; obljubili so, da bodo še enkrat pisali Zveznemu zavodu v Benetkah, da jim nakaže denar.

Fr. Kocjan Merče. Napravili smo rekurz, dasi nam niste prinesli zahtevanega potrdila od podežata; drugače bi rok za rekurz zapadel. Potrdilo imate še čas priložiti, a storiti morate to takoj. Podežat naj potrdi, da je hiša Vaša, da jo rabite samo za stanovanje svojcev in za shrambo poljskih pridelkov.

Prav moderno.

Nemška paroplovna družba Severonemški Lloyd je vpeljala v promet novi parnik »Lützow«. In kaj je na parniku? Aeroplan, v katerega gre 25 oseb. Med potovanjem ob obali popotniki lahko vstopijo v aeroplan, si ogledajo znamenitosti dežele z zraka dol in se spustijo spet na ladjo nazaj.

MALI OGLASI

ČISTILO ZA ZOBE «Ideal», sestavljeno iz močnih snovi, izvrstno razkužuje usta, odpravi smrdljivo sapo, utrdi dlesno, ovira gnitje. Kdor ga pravočasno uporablja, prepreči vnetje čeljusti in ga nikoli ne bole zobje. Vlije se 30 do 40 kapljic na 1/2 l vode in se izperejo usta. Če močno boli zob, se dene par kapljic samega «Ideal» na vato in se položi v zob. Priporoča se posebno tistim, ki imajo pokvarjene zobe in same škrbine. Izvrsten je za razkuženje in grgranje pri vnetju v grlu. — Za čiščenje zob je dobra rožnata in črna pasta. Ima fin okus, naredi zobe bele, ovira zobni kamen, razkuži usta in jih prijetno osveži. — Priporoča se, zlasti za slabotne otroke, ki dolgo ne shodijo, za slabotne v prsih, rahitične **Kalciferat**, zelo okusen sirup. — Za otroke je priporočljiv prah in mazilo **«Ireos»**. — **Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODREŠENIKU.** - Bistrica.

SAMO potom energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, malokrvnost, obnemoglost. Izdelek lekarn Castellanovich, Trst, Via del Giuliani 42. V januarju je lekarna odprta tudi ponoči.

SMILAJOD (Trpoški sok), izborno sredstvo proti arteriosklerozi, revmatizmu in težkemu dihanju, kašlju in kataru. uspešno čistilno sredstvo, posebno priporočljivo za osebe, stare nad 50 let, se prodaja samo v lekarni Castellanovich, Trst, Via Giuliani 42 (Pri Sv. Jakobu, blizu slovenske šole).

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. **Tvrda Gastona Dolinar, Trst - Via Ugo Polono 5.**

Ne pozabite sejati v pravem času in ako hočete

najboljših semen,

kupite jih edino pri tvrdki

SEVER & Comp.

TRST, Via Machiavelli 20

CENIK BREZPLAČNO

Primarij kirurg sanatorija Villa S. Giusto in občinske bolnišnice v GORICI

Dr. LOJZE SUSSIG,

prej asistent na dunajski vseučiliščni kliniki profesorja Hohenegga, sprejema vsak delavnik od 2-3 popoldne Corso Verdi 21-II, telefon šte. 196.

Gospodarstvo

Semenj v Podgradu 8. marca. Prignanih je bilo 14 volov, 16 krav, 8 telet, 2 konja, 16 prašičev. Cena volov 325-350 lir stot žive teže, krav 300-325, telet 550 lir. Prašiči 80-100 lir glava.

Semenj v Bistrici 16. marca. Volov 118, krav 158, telet 19, prašičev 104. Cene voli 470-480, krave 350-370, teleta 650-725 lir za stot žive teže.

Podaljšan rok. Rok za vlaganje prošnje za trgovinsko dovoljenje (v smislu zakona z dne 16. decembra) je podaljšan do 30. aprila.

Zobozdravnik
dr. SARDOČ D.
ordinira
v Trstu
via M. R. Imbriani 16, III.
(Prej via S. Giovanni)
od 9-12 in od 3-7.

ETERNIT
Zaloga - TRST
sa je preselila v VIA TRENTO ŠTEV. 16. (Pri evangeliški cerkvi.) Shranite naslov!

Jakob Bevc
urarna in zlatarna
TRST - Campo S. Giacomo št. 5
ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.
KRONE plačuje više kot vsi drugi.
ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenino.

ZDRAVNIK
Dr. IGOR FRANKO
absolvent dunajske klinike,
ordinira odslej samo
v IL. BISTRICI
vsak dan
od 10 - 12 in od 15 - 17 h.

Kmetško-Ribarska Posojilnica in Hranilnica
reg. zadr. z neom. zav. v
BARKOVLJAH
sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 6%
Vloge so zajamčene z nadesetmilijsko vrednostjo v nepremičninah
URADNE URE: 8-12 in 14-18
v Barkovljah, Viale Regina Elena 137
Ne hranite denarja doma!

Izšel je žepni koledar
VEDEŽ
za 1. 1927
dobiva se v trgovini
J. Štoka - Trst
Via Milano 37
in v vseh trgovinah pa deželi.

LEKARNA CASTELLANOVICH

(LASTNIK F. BOLAFFIO)

Trst - via Giuliani 42 pri Sv. Jakobu (blizu slovenske šole)

Izvrstna domača zdravila:

ACQUA DELL'ALABARDA CASTELLANOVICH

Prepreči izpadanje las.

Ker vsebuje kinin, ima to moč, da učvrsti lasni koren, odstrani prhljaj ter ohrani glavo zmeraj čisto.

V Gorici se prodaja pri Fiegelnu, Via Carducci, 9.

Cena steklenice L. 6.—

Vsa naša zdravila so sestavljena pretežno iz rastlinskih snovi na podlagi dolgotrajne skušnje in nasvetov najodličnejših zdravnikov

Jamči se za čistost vsake posamezne sestavine.

„GLYKOL“ CASTELLANOVICH

Krepčilno sredstvo brez alkohola. Ima gotov učinek proti splošni slabosti, glavobolu, pomanjkanju teka, oslabilim živcem in za žene v slučaju nerednega krvavenja.

Cena steklenice L. 8.50

Za popolno ozdravljenje 6 stekl. L. 45.50

Cena steklenice za odrasle L. 7.50
za otroke L. 5.

PRSNI SIRUP Castellanovich

Učinkuje brzo proti prehladu, influenci, katarju, kašlju.

KINA-VINO

(„Elisire di China“ Castellanovich) sestavljeno iz ekstrakta najboljše

„China chalyssaia“

Vzbuja tek do jedi, pomirjuje živčno vznemirjenje želodca.

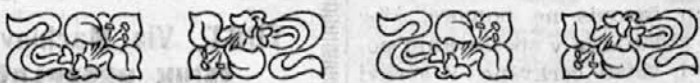
Povrača moč po prestalih boleznih.

Cena steklenica L. 7.50

Po pošti pošljemo s povzetjem,

ako naroči kdo vsaj 2 steklenici hkratu

„SMILAJOD“ CASTELLANOVICH

Priznано najboljšo sredstvo za čiščenje krvi.

Primerno za pomladansko zdravljenje, vrtoglavost, pritisk krvi v glavo, motnje vida pri starejših ljudeh, poapnenje žil in sploh vse bolezni, ki imajo vzrok v slabem obtoku krvi.

Cena steklenice 11 lir

Za popolno ozdravljenje 6 steklenic 60 lir.

Kadar kupujete naša zdravila, zahtevajte napis CASTELLANOVICH in imeli boste jamstvo, da so pristna zdravila ter čiste sestavine.

